

**П.О. Сахаров**, канд. екон. наук (*ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків*)

## **ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ТА ЇЇ РОЗВИТОК В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ**

Інформаційне забезпечення функціонування організаційних форм господарювання у корпоративному та державному секторах економіки здійснюється завдяки формуванню та відтворенню обліку, звітності, економічного аналізу, контролю та аудиту, що є сегментами системи управління. Одночасно, теоретичні прогнози на майбутнє вказують на перспективи посилення їхньої взаємодії. В межах кожного сегмента управління облікова інформація модифікується відповідно до потреб користувачів, що дає можливість дослідити загальні та специфічні закономірності, тенденції, форми та напрями її відтворення і розвитку.

Дослідження облікових інформаційних систем на різних організаційних рівнях було і залишається актуальним з позицій розвитку практики і теорії організації, управління, фінансового обліку і фінансової звітності, що приводить до формування процесів стандартизації, гармонізації, адаптації, уніфікації національних облікових систем. У сучасних умовах під впливом фінансових кризових явищ: підвищуються вимоги до якості обліково-аналітичних інформаційних систем; відбувається процес пошуку та оптимізації сучасних моделей надання обліково-аналітичної інформації. Важливим чинником якісних перетворень складових елементів системи бухгалтерського обліку, його методів та моделей обліково-аналітичної інформації у сучасних умовах є глобалізація бізнесової діяльності. У міжнародній практиці організації облікового процесу та відповідних до неї методиках вже розроблені і впроваджені такі макроекономічні концепції, як концепції капіталу, його збереження та формування фінансового результату; концепція оцінки ймовірності надходження економічних вигод на підприємство та інші. Вітчизняні дослідження предмету, методу бухгалтерського обліку ще недостатньо приділяють уваги розробці та впровадженню цих факторів.

Критичний аналіз наукової та навчальної літератури з бухгалтерського обліку, звітності, економічного аналізу вказує на те, що поняття "облікова інформація" є найбільш поширеним і розглядається практично в усіх навчальних працях. На основі кардинальних змін є потреба у нових концепціях надання та розкриття

інформації, які повинні органічно поєднуватися із новими концепціями теорії організації. Тому теорію фінансової звітності на початкових етапах її становлення можна розглядати як організаційну теорію обліково-аналітичного забезпечення прийняття управлінських (економічних) рішень. Відповідно кардинально змінюються мета і завдання фінансової звітності. Ознаками нових змін стають концепції якісного і кількісного розкриття обліково-аналітичної інформації, фінансової та нефінансової обліково-аналітичної інформації. Особливо в умовах економічної кризи та її наслідків посилюється інформаційна значимість показників, які характеризують капітал у фізичній формі, наприклад продуктивність; вплив використання довгострокових активів на фінансові результати діяльності підприємства.

Проведені дослідження дають змогу сформулювати наступні висновки та пропозиції практичної спрямованості:

1) проведення кардинальних та системних змін у фінансовій звітності українських підприємств. В Україні процес оптимізації обліково-аналітичної інформації у фінансовій звітності пов'язаний із необхідністю враховувати вимоги Податкового кодексу України щодо інформаційного забезпечення потреб користувачів;

2) для досягнення оптимального рівня удосконалення фінансової звітності необхідно розмежовувати, зміни у формуванні якісних та кількісних показників фінансової звітності, тобто у конкретних обліково-аналітичних інформаційних моделях, та зміни у наданні обліково-аналітичної інформації шляхом подання користувачам фінансової звітності, фінансових звітів, бізнес-звітів, ділової звітності, нефінансової звітності;

3) приділити більше уваги удосконаленню законодавчо нормативної бази організаційних процесів і механізмів подання фінансової звітності українських підприємств користувачам. Потребується не збільшення кількості нормативних актів, а їхнє якісне удосконалення в умовах впровадження МСФЗ. На першому етапі (2 роки) впровадженням МСФЗ, рекомендувати застосовувати стандартні форми фінансової звітності у корпоративному фінансовому та нефінансовому секторах економіки з урахуванням Концептуальних основ. А далі адаптувати ці форми залежно від тенденцій розвитку міжнародних стандартів.

Дослідження поняття локальних обліково-аналітичних інформаційних систем залишається і надалі актуальним в умовах посилення впливу бухгалтерського обліку і звітності на розвиток економічної науки та практики господарювання.